

Nederlandse Spoorwegen
T.a.v. Directie
Postbus 2372
3500 GJ Utrecht

Betreft: afschaling dienstregeling 2024
Datum: 8 september 2023
Uw contactpersoon:

Geachte heer/mevrouw,

Via berichten in de media en de provincie Noord-Holland hebben wij kennis genomen van de nieuwe voorgestelde dienstregeling 2024 van NS, die op 10 december 2023 zal ingaan. Wij zijn zeer teleurgesteld dat met de nieuwe dienstregeling een verdere verslechtering van het treinproduct optreedt in onze regio's, terwijl we nu juist in Noord-Holland Noord alles in het werk stellen om - samen met NS- de trein een belangrijke ruggengraat van het OV systeem te laten zijn. In deze brief lichten wij ons onbegrip nader toe.

Lange lijst verslechtingen treinproduct in Noord-Holland

De nieuwe dienstregeling is wederom een achteruitgang na een lange lijst van eerdere verslechtingen van het treinproduct in Noord-Holland. Dit heeft er onder andere toe geleid dat de reistijd op de trajecten Enkhuizen- Amsterdam en Den Helder-Amsterdam de afgelopen jaren steeds verder is toegenomen. Zo is sinds de komst van de Intercity in 2008 op het traject Enkhuizen- Amsterdam de reistijd met 5 minuten gestegen. Het aantal reismogelijkheden is in de spits op de Helderse lijn en Westfriese lijn vanaf 2020 stelselmatig verlaagd: van de oorspronkelijke 7 spitsintercity's in de ochtend- en avondspsits bleven er maar 2 over op de Helderse lijn en op de Westfriese lijn is het aantal spitsintercity's teruggebracht van 5 naar 3. Reizigers tussen Hoorn – Alkmaar – Beverwijk en Haarlem zijn sinds 2016 aangewezen op een tragere stoptrein. Het aantal sprinters op de Zaanlijn (traject Uitgeest-Amsterdam) is grotendeels gehalveerd, evenals het aantal Intercity's op het traject Alkmaar-Amsterdam in het weekend.

Na al deze eerdere verslechtingen doen de nieuwe voorstellen daar weer een schep bovenop. Dit is voor ons onacceptabel. De spitsintercity tussen Alkmaar en Haarlem komt voorlopig niet terug, terwijl dit eerder als een tijdelijke afschalingsmaatregel is gepresenteerd. Een trage, en in de spits, overvolle trein is zwaar onder de maat voor de reizigers op dit traject. Ook zijn er diverse verslechtingen op het traject Hoorn Kersenboogerd via Purmerend naar Schiphol doorgevoerd, terwijl ook deze slechts van tijdelijke aard zouden zijn. En er wordt nu voorgesteld om op vrijdag tussen Alkmaar en Amsterdam een groot aantal treinen te schrappen en tussen Alkmaar en Den Helder een uurdienst in de avond (vanaf 22.30 uur) in te voeren.

De verdere afschaling druist tegen het bereiken van grote transitieopgaven in

Wij vinden dat met deze verdere voorgenomen afschalingen in de dienstregeling de ondergrens van wat een kwalitatief aantrekkelijk treinproduct hoort te zijn, wordt overschreden. Het OV is voor Noord-Holland Noord, de IJmond en Zuid-Kennemerland onmisbaar voor het bereiken van de grote transitieopgaven op het gebied van mobiliteit, woningbouw, klimaat, stikstof en economische en sociale ontwikkeling. Het verder afschalen van de dienstregeling druist hier lijnrecht tegenin. Het zorgt voor een snel oplopende achterstand, waar het gaat om het realiseren van de gewenste transitie naar duurzame vormen van mobiliteit. Veel inwoners, werknemers en bezoekers zien het OV niet meer als volwaardig en aantrekkelijk alternatief en maken in toenemende mate gebruik van de

auto. Goed openbaar vervoer is een belangrijke pijler voor de leefbaarheid in onze regio. Potentiële nieuwe inwoners komen niet in de regio wonen of vertrekken juist naar andere regio's. Dit is een ongewenste ontwikkeling. Reizigers verdwijnen uit de trein en komen niet meer terug. En dat leidt tot een negatieve spiraal.

Uitgangspunt gezamenlijke exercitie toekomstvast OV-systeem Noord-Holland Noord onder druk

De afgelopen maanden hebben we als gemeenten samen met provincie Noord-Holland, Connexion en NS een intensief traject doorlopen om tot een toekomstvast OV-systeem voor Noord-Holland Noord te komen. In dit traject zijn de voorgestelde wijzigingen in de dienstregeling door NS niet eerder benoemd. De kern van het toekomstige OV-systeem is dat we, gezamenlijk, de bussen slimmer, sneller en beter willen laten aansluiten op de trein. Daarmee wordt de bus als zogenaamde 'feeder' belangrijker voor de trein. We vergroten hiermee het aantal reizigers naar de trein en helpen om het treinproduct in Noord-Holland Noord te verbeteren. In 2024 zullen al een aantal korte termijn verbeteringen in het busnetwerk worden doorgevoerd.

Naast een goede busverbinding zijn ook de looproutes naar het station en de fietsroutes er naar toe zeker van belang bij het voor en natransport van de trein. Als gemeenten en provincie investeren we hierin. Zo maken we het makkelijk voor (NS)reizigers om gebruik te maken van de trein. Steeds vaker zien we ook dat bedrijven graag in de buurt zitten van het station en maken we hier bewust ruimte voor bij de stations. Dit draagt onder meer bij aan de door NS gewenste tegenspits in onze regio. Juist in relatie tot het bovenstaande vinden we het dan ook uiterst ongelukkig dat het treinproduct in Noord-Holland Noord en IJmond Zuid-Kennemerland wederom verslechtert. Het uitgangspunt van onze gezamenlijke exercitie wordt hiermee onderuit gehaald, en heeft op deze manier niet het gewenste effect.

Afbreuk aan het vertrouwen in de NS

Behalve een toekomstvast OV-systeem werken we ook op diverse andere dossiers nauw met u samen zoals het Regionaal OV-Toekomstbeeld 2040, Programma Hoogfrequent Spoor, actieprogramma's voor de Zaancorridor, Helderselijn, Hoornselijn, Westfrieselijn en Kennemerlijn. Tot nu toe met het zeer teleurstellende resultaat dat er steeds minder treinen rijden. In onze reactie op de dienstregeling 2023 hebben wij gevraagd op welke wijze u ons in de komende tijd verder gaat betrekken bij en informeren over de vervolgstappen om het tij te keren. Helaas is dit niet gebeurd en bent u opnieuw eenzijdig tot deze verslechtingen gekomen. Dit doet afbreuk aan het vertrouwen in de NS als vervoerder en samenwerkingspartner in de mobiliteitstransitie.

Wij vinden het ook onverstandig dat u ons uitnodigt te reageren tijdens de vakantieperiode. Een serieuze participatie waarin wij intern ook zoveel mogelijk binnen de regio Noord-Holland Noord en daarbuiten met elkaar kunnen afstemmen op een goede kwalitatieve manier is dan bijna niet mogelijk. Wij betreuren deze werkwijze.

Wij verwachten verbeteringen van de dienstregeling

Wij vinden dat u als samenwerkingspartner in de regio ons serieus moet betrekken bij het nemen van vervolgstappen. Dat betekent dat u ons in ieder geval halfjaarlijks betreft bij de monitoring van de ontwikkeling van de reizigersaantallen op ieder traject in de Noord-Holland Noord, de IJmond en Zuid-Kennemerland. Het doel hiervan is perspectief te bieden op het verdere herstel en doorontwikkeling van de dienstregeling. Wij verwachten van NS een verbetering van de dienstregeling en zien voorstellen hiervoor graag tegemoet. Daarbij is voor ons het terugbrengen van de spits-Intercity op het traject Alkmaar-Haarlem een topprioriteit. Alleen dan kunnen wij samen met u en de andere partijen blijven werken aan het realiseren van de woningbouw- en mobiliteitsopgave.

Wij treden hierover graag spoedig met u in overleg.

Hoogachtend,

Jeroen Olthof, gedeputeerde mobiliteit Noord-Holland

Nils Langedijk, vz Platform Mobiliteit Noord-Holland Noord

Regio Alkmaar:

Nils Langedijk, gemeente Dijk en Waard

Rob Opdam, gemeente Heiloo

Ernest Briët, gemeente Bergen

Judie Kloosterman gemeente Uitgeest

Christiaan Peetoom, gemeente Alkmaar

Valentijn Brouwer, gemeente Castricum

Westfriesland,

René van Assendelft, gemeente Hoorn

Thijs Visser, gemeente Stede Broec

Vincent Buis, gemeente Opmeer

Bart Krijnen, gemeente Koggenland

Marcel ten Have, gemeente Drechterland

Win Bijman, gemeente Enkhuizen

Harry Nederpelt, gemeente Medemblik

Kop van Noord-Holland

Lilian Peters, gemeente Hollands Kroon

Hans Heddes, gemeente Schagen

Cees Hooijschuur, gemeente Texel

Tessa Augustijn, gemeente Den Helder

En verder..

Bas van Leeuwen, Gemeente Haarlem

Jacqueline Dorenbos, Gemeente Beverwijk mede namens wethouders van de gemeenten Heemskerk en Velsen